

ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

Паламарчук В.О., Email vladpalamarchuk781@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Провідною зерновою культурою України була і залишається пшениця озима, яка займає провідне місце в структурі посівних площ сільськогосподарських культур. Урожайність та якість зерна даної культури обмежується впливом багатьох факторів як зовнішнього середовища, так і елементами самої технології вирощування. Серед агротехнічних прийомів першочерговий та значний вплив на формування продуктивності рослин має правильне розміщення культури в сівозміні, що сприяє оптимальному формуванню проростків на початкових етапах вегетації та стимулює роботу всіх фізіологічних механізмів для подальшого росту і розвитку. Не зважаючи на впровадження сучасних інтенсивних технологій вирощування пшениці озимої, які передбачають широке використання засобів хімізації, роль сівозмінного фактору залишається на досить високому рівні, забезпечуючи приріст урожайності на 10-12% [1]. Разом з тим використання недопустимих попередників обмежує можливості отримання сталих урожаїв високої якості. Тому оцінка впливу різних за властивостями попередників на продуктивність пшениці озимої на даний час є дуже актуальною.

Метою дослідження було встановити вплив розміщення пшениці озимої сорту Шпалівка після різних попередників на урожайність та якість зерна в умовах Південного Степу України.

Польові дослідження проводилися протягом 2018-2019 вегетаційного року в умовах ФГ «Маяк» Михайлівського району Запорізької області. Для дослідження було використано сорт пшениці озимої Шпалівка, розміщений по трьом попередникам – чорний пар (контроль), горох та соняшник. Технологія вирощування загальноприйнята для зони Південного Степу України, окрім факторів, що взяті на вивчення. Обліки і спостереження проводилися за загальноприйнятими методиками [2].

Результати проведених досліджень показують, що найбільш сприятливі умови для росту та розвитку рослин пшениці озимої сорту Шпалівка склалися за розміщення після гороху. Так кількість зерен в колосі за даного варіанту досліду була на 6-17%, маса 1000 зерен – на 5-13%, а маса зерен з одного колосу – на 14-33% більшою порівняно із розміщенням після чорного пару та соняшнику відповідно. Це дало можливість отримати найвищу біологічну врожайність культури за даних умов вирощування на рівні 9,6 т/га, що на 14 та 41 % більше, ніж за вирощування по чорному пару та соняшнику відповідно.

Окрім кількісних показників врожаю, важливе значення має якість вирощеного зерна. Отримані результати показують, що вирощування пшениці озимої після чорного пару за показниками вмісту білка та клейковини дає можливість отримати зерно I класу якості (14% білка, 28% клейковини), після гороху – II класу якості (14% білка, 27% клейковини) і після соняшнику – III класу якості (11% білка, 22% клейковини).

Таким чином, проведені дослідження підтверджують, що правильний підбір попередників має суттєвий вплив на формування урожайності пшениці озимої. Тому для отримання високих врожаїв зерна I-II класу якості культуру потрібно розміщувати по сприятливим попередникам, таким як чорний пар та горох.

Список використаних джерел

1. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Сучасні технології у рослинництві в історичному ракурсі і світлі євроінтеграційних викликів. *Вісник аграрної науки*. 2017. №9. С. 5-10.
2. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Опришко В.П., Костогриз П.В. Основи наукових досліджень в агрономії. К.: Дія, 2005. 288с.

Науковий керівник: Білоусова З.В., к.с.г.н., ст. викладач